

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Băncile noastre.

I.

Cu finea anului, ce a trecut, institutele noastre de bani, ca de obicei și-au încheiat socotelile anuale și acum se publică prin ziarele noastre rezultatele operațiilor din anul trecut și convocările adunărilor generale, cari au să se în la cunoscință și să apröbe aceste socoteli și tot odată să discute împărțirea profitului curat.

Credem deci, că e nimerit timpul, ca să vorbim ceva despre aceste instituțiuni ale noastre.

Institutele noastre de bani, precum știut este, sunt tinere, căci cea mai bătrână dintre ele încă n'a ajuns la anul al 30-lea al existenței sale. Poporul român scăpat de iobăgia în anul 1848—9, a avut atâtea lacune a împlini pe teren cultural-social, încât numai în timpul mai nou și-a putut îndrepta activitatea sa în măsură mai mare și pe terenul economic-financiar. Și vedând de o parte, că în privința noastră a rămas îndărătul compatrioților săși și unguri și de altă parte fiind cont de cerințele timpului nostru, românii au înființat în anii din urmă în toate părțile locuite de ei, în toate locuri chiar și pe sate, institute de bani, cari vedem cu bucurie, că prosperază din an în an. Astfel avem aproape la 30 de institute de bani și credem, că numărul lor se va sporii în viitoriu. Greutățile începutului, pelecile ce s'au pus cu deosebire din partea străinilor, n'au putut să zădărnicească înființarea nici uneia din băncile noastre, nici să le altereze în mersul lor regulat și așa ele progresază, precum amintirăm, cu pas sigur și câștigă din ce în ce încrederea publicului, chiar și a străinilor, cari le-au vădut cu ochi răi dela început.

Insă ca institutele noastre să-și pötă împlini cum se cuvine chemarea lor în privința materială și culturală-națională, sunt de lipsă între altele,

două condițiuni principale, cari trebuie să le aibă în vedere atât acționarii, cât și aceia, cari sunt puși de cătră ei în fruntea institutelor, parte ca organe administrative, parte ca organe de controlă.

O condițiune, cea dintâiu, despre care voim să vorbim în articolul acesta, este: manipularea și chivernisirea institutelor a banilor, ce se află la institutele noastre. Institutele noastre numai prin o procedură cinstită își vor putea câștiga și susține încrederea publicului. Mulțumită lui Dumnezeu, până acum n'avem să înregistrăm casuri de delapidare sau înstrăinare de bani la institutele românești și sperăm, că nici în viitoriu nu vom avea.

În privința acăsta garanță ne este natura cinstită a românului, va se dăca mediul, publicul românesc însuși, în mijlocul căruia trăesc și se dezvoltă institutele noastre.

Acăsta este o garanță, dar o garanță așa dăcând indirectă, ér garanță directă este a aplica, ca și până acum la institutele noastre ómeni, cari sunt cunoscuți de ómeni cinștiți și cu caracter și a esercia asupra lor o controlă regulată și strictă.

În cele mai multe casuri de defraudare, cauza a fost lipsa de controlă suficientă.

Esemples infiorătoare avem în privința acăsta la băncile unguresci, unde în timpii din urmă s'au descoperit multe delapidări și în cele mai multe casuri aceste au provenit din lipsa de controlă și prea mare încredere reciprocă.

Acum se pertractază la tribunalul din B. Giula procesul de defraudare dela banca populară din B. Ciaba, defraudare descoperită acum doi ani.

Trei funcționari de ai băncei sunt vinovați: cassariul, contabilul și pöte și directorul, care singur stă înaintea judecării, căci cei doi dintâiu s'au sinucis înainte de a fi arestați. Acești ómeni au comis defraudările sistematice

în decurs de 18, dis opt-spredece ani, și au defraudat cu încetul aproape un milion de floreni, fără să fie descoperiți. Și acăsta din lipsă de controlă. Directorul cu aceea se apără, că el nu a știut nimic despre defraudări, a avut încredere în funcționarii sei.

Intru cât are el drept, tribunalul e chemat a constata, una însă putem constata și noi cu siguranță din decursul procesului, că adevăca nici direcțiunea, nici comisiunea revădătoare sau de controlă nu și-a făcut datoria cum se cade, n'a eserciat controlă cum trebuie, au subscris orbis socotelile anuale ale băncei și astfel funcționarii au mers cu defraudările până la estremul posibil. Étă deci ce face lipsa de controlă și încrederea prea mare.

Resumând deci cele espuse mai înainte dăcem: institutele noastre de bani trebuie să aibă ca și până acum o manipulare cinstită, neesceptionabilă, să fie în privința acăsta de model, la cari să ne putem provoca totdeuna cu mândrie. În modul acesta ele și vor asigura încrederea publicului și vor aduce folöse materiale însemnate poporului nostru.

Acăsta în privința materială, ér despre chemarea lor, ca factori pe terenul cultural-național, vom vorbi în numărul procsim.

Dechiarățiune repețită.

În Nr. 2 al diariului „Telegraful român” la nisce insinuațiuni făcute mie din partea domnului G. B. Popp în Nrul 2 al diariului „Tribuna” din Sibiu, am făcut dechiarățiune în acel înțeles, că nu e adevărat, că ministrul ar fi pus vre-o întrebare de cercetare asupra profesorului G. Popp; nici aceea că Escelenția Sa, Domnul archiepiscop și metropolit Miron Romanul a pus întrebări în acăsta cercetare, ci consistoriul mi-a circumscris între cari margini se îndeplinesc cercetarea și mai

ales prelângă care întrebări se me mărginesc; mai departe am declarat, că întrebări ca: „Cređi D-ta, că scopul scólei e crescerea națională” n'a esistat.

Adevărurile susținute aci de mine s'au confirmat pe deplin prin actele în cauza acăsta, publicate în Numerii: 4, 5 și 6 ai „Telegr. Român” din anul acesta, cari:

a) din hârtia ministrului publicată în Nr. 4 al „Tel. Rom.” se vede apriat, că ministrul n'a prescris nici o întrebare de cercetare;

b) mandatul pentru cercetare l'am primit dela consistoriu, și e subscris de Escelenția Sa Domnul archiepiscop ca președinte al consistoriului; prin urmare întrebările cuprinse în acel mandat sunt date de consistoriu. Aceste întrebări le-am luat drept instrucțiune, ținându-mi mâna liberă a pune și dela mine și alte întrebări, precum am și făcut;

c) din protocolul de cercetare publicat în Nr. 5 al „Telegrafului Român” se vede, că o întrebare ca: „cređi d-ta că scopul scólei e creșterea națională”, în adevăr n'a esistat.

În fața acestor adevăruri, basate acum pe acte, vine totuși nu G. B. Popp, ci G. Popp, profesor, în Nr. 23 al „Tribunei” din a. c. și provocându-se la aceleași acte publicate la cari me provoc și eu, susține, că ministrul și Escelența Sa metropolitul au pus întrebările și în deosebi susține că din protocolul de cercetare se vede, că eu am mai pus și aceea întrebare, anume: „Cređi d-ta, că punctul de vedere al d-tale că scólele noastre, fiind naționale trebuie să se dea o însemnătate deosebită creșterii tinerimii în spirit național, este în consonanță cu scopul învățământului scólor medii, prescris în planul de învățământ.

Declar, că precum n'a esistat întrebarea insinuată mie de dl G. B. Popp, așa n'a esistat nici întrebarea

FOIȚA.

Resolut

Schiță de

Margareta Moldovan.

(Incheiere.)

„Intrați dómna, me rog.”

Matildei i-se bătea inima, era așa de mișcată, încât abia avu putere să deschidă ușa.

— „Bună séra, domnule Costine.”

— „Sărut mâinile . . . cum, domniata d-șóră Matilda? Pentru Dumneđeu, și-s'a întâmplat ceva, spune te rog, cum de risceđi d-ta a veni aici la mine?”

— „Un lucru voesc să știu și acăsta m'a adas aici, dăse Matilda și căđu obosită pe un scaun.—

— „Dar pentru Dumneđeu, știu pârînții d-tale, că d-ta ai venit aici?”

— „Nu, domnule, nu scie nimenea, tot lucrul acesta trebuie să rămână secret, étă își spun cauza, ce m'a adus aici: precum cred, că scii, Doroiu mi-a cerut mâna. Tatăl meu sfătuit de miserabila acea de femeie, ar voi să me dea după acest monstru.— Eu îl uresc.— Nu voi, — nu pot să-l iau de soț. Mâne trebuie să-i dau răspuns . . . „Ei, acum am venit aici la d-ta, să-ți spun, că

te iubesc din inimă, și până-ce știu, că d-ta esti aci în apropiere, nu pot să iau nici o hotărîre. La casă că nu me iubesci, spune-mi și atunci o să me gândesc de viitorul meu în alt chip, căci la casa părintescă nu pot rămâne, din cauza femeiei aceleia, care me uresce și-mi face dălele amare.

Valeriu stetea ca un stêlp de marmură, nu își dedea cređemânt urechilor.

„Dar, Dómne, e vis acesta ori realitate, d-ta ești Matilda într'adevăr, — nu viseđ?”

— Nu, nu dle, sunt eu, Matilda Spiridon, adorătoarea d-tale.”

— „Cum? d-ta mi-ai spus toate acestea, ce le-am auđit?”

— „Da eu și le am spus și astept răspuns — dăse Matilda și se uită fics în ochii lui Valeriu, voind să citescă din acestia simțirile lui.

Fruntea lui Valeriu se însenină, pe un moment uitându-se la Matilda, dar érăși se întunecă îndată, când își aduse aminte de diferența cea mare dintre ei.

— „Dar cugetă Matildo, eu sunt un om așa de mic, față de d-ta, cum să cutez eu a-ți spune ceea-ce simțesc?”

— „Esti cât și mine domnule, nici o diferență între noi.”

— „Ei, dar gândescete, Doroi are rang avere . . .

— „D-ta ai inimă și simțiri nobile, ceea-ce e mai mult, — ba chiar întrece bogățiile pământesci.”

„O Matildo, ce inimă bună ai, par' că aud un glas îngeresc și par' că te ved ca pe mama mea, — în momentele aceste, când am lipsă de mângăere. Te iubesc Matildo, și-aș da inima, sufletul tot ce am . . . îți sunt robul dumitale . . . dispune de mine . . .”

— „Mi-e destul, cât știu Valeriu, știu că me iubesci, de astăzi înainte nu mai am nici o supărare, căci știu, că este o inimă, care simte cu mine, care me cunoșce — me înțelege. Oh și tatăl-meu m'a înțeles pân' acum, dar acum scorpia aceea de femeie, voesc să-l disbrace chiar de simțul de tată. Aci se opri și lacrimile îi curgeau ca bobul pe obrazi.

Valeriu, vedând întristarea și lacrimile Matildei, se duse la ea, o strinse în brațe și o sărută cu foc.

— „O, ce fericit sunt scumpă. Lasă lacrimile, nu mai plânge, îmi sfășii inima cu ele.”

Matilda se smulse din brațele lui, își învêli cu cărpa érăși mai tötă fața — voia să plece.

— „Mâne la patru ore după prânz să ne întâlnim în parcul de lângă biserica din

suburbiul I. acolo am să-ți spun hotărîrea mea.”

Cu aceste Matilda eși și cu pași repeđi, trecu prin strada cea mică în cea principală și de acolo acasă

— „Așa-i, veđi, că și am spus, așași cu fetele de acum, nu mai ascultă de părinți, poftim rușine ca acăsta, să fugă cu un sărăntoc, cu un nimenea. O săracă lume, acăsta e apoi din amor curat, — rușine cu carul pe capul omului.”

Domnul Spiridon nici nu auđia cuvintele soției sale, gândurile lui sburau acum — nici dânsul nu scie încătrău — în fine acolo unde-va, unde îi era fiica lui Matilda cu Valeriu Costin.

Il muștra acum consciința de părinte. — „Am avut — își dăcea el — o singură fată și și pe acăsta am nenorocit-o, da am nenorocit-o, căci am ascultat de harpia acăsta de femeie.”

— „A fugit, căci a trebuit să ia lumea în cap — dăse domnul Spiridon cătră Anuța, soția sa — din naintea ta.”

— „Cum dinaintea mea, dar eu am făcut-o să fugă, auđi vorba.”

— „Da tu, căci îmi măcinai în cap și mie și bieteii copile de nătărăul acela de

insinuată mie de profesorul G. Popp, ceea ce apriat se vede din protocolul de cercetare și în fața tristului adevăr, că astăzi nici prin actele autentice și oficiose nu e omul scutit de insinuațiuni reutăcioase, nu-mi rămâne alta decât să închei și eu cu cuvintele dlui profesor G. Popp: „judece acum lumea“.

Sibiu, 3 Februarie, 1893.

Dr. Ilarion Pușcariu,
archimandrit.

Revista politică.

Tema de predilecție a diarelor din Budapesta este: cestiunile bisericesti și pozițiunea, ce o observă guvernul în aceste cestiuni.

Lucrurile în aceste afaceri au mers departe, însă cu cât se desvâltă ele mai mult, cu atât devine situațiunea mai încurcată.

După scirile, ce sosesc din isvóre semioficiose din Viena, sciri, cari la Budapesta au provocat mare senzațiune, se constată faptul, că la Budapesta s'a format un comitet, compus din catolici, cari sunt membrii în ambele case și care ține conferințe în casele cont. Nicolau Esterházy. Din casa deputaților au luat parte la consfățuirii 10 membri, dintre cari din partida guvernamentală Daniel și Ioan Asbóth, cont. Ladislau Szapáry; din partea partidului național între alții: Bujanovici, Bolgár, Nagy, apoi din stânga extremă: Ugron și Polony. Din casa magnaților érași au luat parte mai mulți membrii în frunte cu cont. Ferdinand Zichy. În prima linie s'a desbătut despre autonomia catolică, apoi despre celelalte cestiuni bisericesti. S'a hotărît să se prezenteze o rezoluțiune în ambele case, care va fi desbătută cu ocaziunea discuțiilor bugetului de culte și instrucțiune. S'a asigurat, că ministrul președinte Wekerle va sprigini ori ce acțiune pentru rezolvirea autonomiei catolice, cu toate că clica tiszaiștă nu se invoesece. După cum anunță „N. Wiener Tageblatt“, conferința a hotărît ca regimul să se declare limpede în toate cestiunile bisericesti.

Încă nu e hotărît, dacă conferințele episcopatului catolic, proiectate pe zilele din luna lui Februarie, se vor și ține. Póte, că ele vor fi amânate. După unele asigurări, adresele făcute de episcopat către papă, rege și guvern, deși sunt de mult terminate, încă nu s'au espedat.

Precum am mai amintit, programul guvernului austriac pentru formarea majorității a fost primit cu multă răceală. El e considerat ca un operat al lui Plener, conducătorul nemților și subscris de Taaffe. În clu-

bul Hohenvarth a fost aspru criticat. Cehii tineri sunt cu totul nemulțumiți. Ei constată, că nu li se împlinesc nici chiar dorințele, care au fost stipulate în lungile pertractări de împăcare. Stând lucrurile astfel ei pretind cu mai mare insistență ca și până acum împlinirea dorințelor lor, dorințe la cari, precum se asigură, se alătură și cehii bătrâni. Prima și cea mai cardinală pretensiune e autonomia Boemiei. Slavii din Moravia merg mână în mână cu cehii tineri.

Scirile din Viena anunță, că de câțva timp se află acolo consilierul legațiunii românești Papiniu, carele a intervenit și la negocierile comerciale între Germania și România și că negocierile între România și monarhia noastră sntt în curgere. După ce situațiunea e pe deplin limpedă din ambele părți și după ce pertractările terminate cu Germania încă formeză o basă sigură, se crede, că încă în luna acesta se vor termina și negocierile între monarhia noastră și România. Trebuie constatat, dice „Fremdenblatt“, că dispozițiunile din ambele părți sunt dintre cele mai favorabile, așa că convențiunea vamală se va putea încheia pe un șir mai lung de ani. În sesiunea parlamentară de toamnă se va prezenta un proiect pentru încheierea convențiunii.

Sentița în procesul Panama s'a exprimat față de unii acușați și anume:

Ferdinand și Carol de Lesseps au fost condamnați la 5 ani de închisóre și 3000 franci amendă; Fontane și Cottu la doi ani închisóre și 3000 fr. amendă, pentru esrocherie și abuz de încredere; Eiffel la 2 ani închisóre și 2000 franci amendă pentru abuz de încredere.

Pentru cei dintâiu patru condamnați, sentița califică de esrocherie faptul publicațiilor mincinoase prin diare, syndicatele de emisiune și esagerarea cheltuelilor de emisiune. Consideră ca abuz de încredere darea de bani lui Reinach și Oberndoerffer, bani a căror destinațiune a fost astfel falsificată.

În ceea ce privește pe Eiffel, abuzul de încredere e constituit prin faptul, că el declară că a primit ca sume contractate, nesce sume ce i s'au dat ca mandat pentru lucrări neisprăvite.

Căsătoria princiară.

(Încheiere.)

La órele 2 sosi M. S. regele la braț cu principesa Maria, urmați de prințul Ferdinand, de casa civilă și militară a regelui, a prințului și a princesei.

Printre persoanele, care au însoțit pe augustii miri la Bucuresci se află o damă

Te compățimesc din inimă, dar ce era să fac. Am iubit numai pe Valeriu, ér el sciind că Doroi m'a cerut și sciind, că d-ta esti aplicat a me da după el, la insistările femeii aceleia, care n'a meritat să calce nici pragul casei noastre, n'a cutezat să mi cêră mâna.

Dumneșeu te mângăe! Sărut mâinile. A d-tale

Matilda.

Peste o lună de zile Matilda primi dela tatăl ei următoarea scrisóre:

Scumpii mei!

— „Sunt érași om liber. De Ana, de aceea femece falsă, plină de réutate, pe care numai interesele au făcut-o de mi-a amărit zilele bătrânețelor, m'am separat.

Am aflat o mulțime de mișelii de ale ei, cari sunt cauze foarte bune, spre a ne despărți. Procesul decurge deja.

Tótă averea ce o am mi-o voi face în bani și preste câteva săptămâni voi fi la voi. Voesc a petrece zilele, cari le mai am lângă voi. Ve îmbrățșez ferbinte

al vostru diuos tată
Iosif Spiridon.

P. S. În curând o să ve mai scriu érași.

de onóre de la Curtea Marei Britanii și dl colonel Howard, cari iau parte la toate aceste sêrbări și cari, după o scurtă ședere în țară se vor reîntorce în Englitera, s re a raporta verbal M. S. reginei Engliterii diferitele fase ale primirii și ale sêrbărilor din Bucuresci.

La întrarea cortegiului regal, lăutarii întonară imnul național, ér publicul faclamă cu căldură pe rege, pe princesa și pe prințul mostenitor.

Trecând pe dinaintea însurăteilor, regele se opri dinaintea fiecărei părechi, esplicând prințesei ce județ representă și adresând cuvinte binevoitoare însurăteilor.

Apoi luară loc pe estradă, prințesa având la dreapta pe rege și la stênga pe prințul.

În fața estradei, de ambele laturi, se așezaseră comisarii.

Se făcu tăcere și după ce dl Cociu, unul din comisari, presintă o tavă cu trei păhare de șampanie, Prințul Ferdinand ridică păharul și beu în sănătatea însurăteilor, urându-le viață lungă și fericită și terminând scurta sa alocuțiune cu cuvintele:

— Beau în sănătatea noilor însurătei. Sê trăiți!

Urale entusiaste respușeră acestor cuvinte și strigăte de:

— Trăiască mirii României! Trăiască princesa Maria! Trăiască prințul nostru! Trăiască regele!

După golirea câtor va păhare de șampanie, după care bieții însurătei asceptau cu mare jind, părechile defilară una câte una pe dinaintea tronului improvisat, sărutând mâinile regelui, prințesei și prințului.

Fie care păreche primia din mâinile princesei câte o pungă frumoasă de catifea cu baiere de mătase și cu armele țerei brodate în aur, conținând fiecare câte 25 de Caroli noi de aur de câte 20 lei, ér din mâinile prințului o medalie comemorativă și un sul de hârtie legat cu pantlică tricoloră, care conținea portretele regelui și ale părechi princiare.

Lăutarii începuseră deja a cânta arii naționale, și mirii, desghetați atât prin cele câteva păhară de șampanie, cât și prin cântecetele care le amintiau vatra lor și îi transportau cu spiritul pentru un moment din acest mijloc atât de nou și de neobiceit pentru ei, începură a-și manifesta și ei bucuria.

Unul din gineri, cel dela Olt mi se pare, care era un țeran foarte deștept și desghetat, ură părechi regale vieță și domnie lungă, fericire, belșug și copii mulți.

Regele cu princesa și cu prințul se coborîră apoi de pe estradă și luând câte un păhar de șampanie în mână, se apropiară de mesele nuntașilor și ciocniră cu fiecare în parte.

Prințul Ferdinand era foarte vesel și adresa cuvântul mai fiecăruia dintre gineri, întrebându-i de una și de alta.

Apoi regele se întreținu cu diferitele persoane, cari erau față, adresă felicitări dlui ministru Tache Ionescu și dlui Al. Odobescu, pe care îl presintă princesei Maria, din gura căreia dl Odobescu primi asemenea complimente pentru fericita și măreța idee, ce avusese de a arangia o astfel de sêrbare. Regele exprimă apoi dorința de a conduce pe princesa pe unul din balcône, spre a îmbrățșea mai bine aspectul întregii săli, care presinta în adevér o originalitate unică în felul ei și comisarii se grăbiră a preveni publicul din una din logile balcône, unde curând după aceea apăru familia regală.

Curând după acesta regele dete semnalul plecării și după ce formă un cerc de conversație la ușa de esire, până la sosirea trăsuri regale, care nu putea înainta ușor din cauza mulțimei de afară, salută asistența și familia regală se retrase în mijlocul strigătelor și uralelor nesfêrșite, însoțite de imnul național, pe care lăutarii îl întonară la plecare ca și la sosire.

Ba unul din ei, bătrênul Dobrică de la Ploiești, înaintă spre rege și cu lacrimile în ochii îi sărută mâna, adresându-i urări de fericire.

După plecarea familiei regale, nuntașii încinșeră o horă mare și se puseră pe joc 32 de județe ale țerei, dându-și mâna prin representații lor.

Astfel sê sfêrși această petrecere, de la care însurăteii și rudele lor au plecat cu cea mai măreță amintire, ducând în cele 32 de județe ale țerei vestea despre frumșeța, grația și bunătatea Domniței, pe care prințul Ferdinand s'a dus s'o aducă în mijlocul nostru de pe treptele tronului uneia din cele mai mari împărății ale lumii.

Seara a fost representație de gală la teatru.

De la 7 și jumătate piéta teatrului era înșesată du lume și strălucea în mii de focuri. Pe la 8 și jumătate sala era plină. Era o privescătoare feerică, de a vedea toate logile ocupate de dómne care erau împodobite cu toalete strălucitoare și cu bijuteriile cele mai splendide.

Varietatea de costume, toalete, uniforme făcea un efect foarte frumos.

Pe la 9 o mare miscare se făcu în sală. Orchestra întonă imnul național și M. S. regele, Principele Ferdinand și Domnița Maria intrară în loja regală. Grațioasa noastră domnița purta o splendidă diademă, care încununa într'un mod admirabil o frunte regală și se potrivea de minune cu părul seu blond aurit. Tótă sala se ridică în picioare. Era un spectacol grandios și mișcător. Valurile luminei electrice se revêrsau pe trei șiruri de loji împodobite de femei frumoșe în vestminte de sêrbătoare.

Era o luptă de scilipélă între diamantele și ochii româncelor noastre. M. S. regele și Augustii însurătei ascultară și ei în picioare imnul național, după aceea tótă lumea sê așeză și cortina se ridică.

Orchestra sub direcțiunea d-lui Wachman începu cânta, a cărei cuvinte sunt de dl V. Alesandrescu Urechia și musica de dl Spetrino. Iată textul acestei cantate:

Cântare inaugurală

a representațiunii date la teatrul național în 24 Ianuarie 1893, în onórea sosirei în Bucuresci a Altețelor Lor regale Principele Ferdinand și principesa Maria ai României:

Corul

Țera este în sêrbătoare
Nuntă mândră, nuntă mare
De fecior de împêrat!...

O artistă.

Din Mamornița la mare
Doiosă'i ori ce suflare
Până'n muntele Carpat.
Nunta'i mândră, nunta'i mare
De fecior de împêrat!

Corul

Din Mamornița la mare
Voiosă'i ori ce suflare,
Până'n muntele Carpat!

Artista

În a mirelui Teu casă,
— România cea frumoasă —
Mireasă bine-ai venit!
Țara cu drag te așteptă,
Că'i ești bună și'nțeleptă...
Cerule ni te-a dăruit!

Corul

În a mirelui Teu casă
— România cea frumoasă —
Bine ai venit Mirésă!

Artista

Brazda noastră românescă
Dă belșug de grâu și flori!
Tu s'o faci să strălucescă
D'a virtuților comori.
Cu regină mult dorită
Tu s'alini păs și dureri;
Țara faceți fericită;
Ea iubire nesfêrșită
Vê va da din rășputeri.

Corul

Brazda noastră românescă
Tu s'o faci să strălucescă
D'a virtuților comori!

Versurile au fost dișe cu măestrie și cu multă căldură de d-na Vermont-Ventura și de dl C. Nottara.

În urmă începu representația. S'a dat „Visul unei nopți de vară“ de Shakespeare, tradus de dl Sterian, deputat și membru în comitetul teatrelor.

Piesa era admirabil montată, decorurile și costumele erau splendide. Frumoșă musică, pe care Mendelsohn a compus-o pentru acesta piesă, a fost interpretată de orchestra cu o precisiune admirabilă. Corurile erau bine studiate. Ele erau compuse de elevi din conservator și din membri ai societăte

Doroi, cât e diulica de mare, nu avea omul pace uite acum, ce ai făcut“.

— „Acum eu voi fi de vină, ce trebă bună, ba é de vină fata ta, puilul têu, odorul têu, căreia te închinai, ca la o țeiță, veți acum ce a făcut“.

De aci se născu cêrtă între cei doi soți.

Spiridon ca tată, care simția lovitura acesta din inimă, n'avea linisce nicăiri, i venia să ia și el lumea în cap. De câte ori o vedea pe soția sa, totdeauna se acăța cu vorbe de ea — se certau. De acum înainte urmă apoi vieță rea între ei . . .

Trecură două luni deja, de când Spiridon nu scia nimic de Matilda.

Intr'o di primesce dela ea o epistolă

— „Scumpul meu tată.

Sunt foarte fericită. Eu, precum cred, că ai aflat, m'am depărtat dela casa părintescă, cu Valeriu Costin. N'am putut face altfel, sciu, că esti foarte mâhnit și supêrat pe mine. Iartă me, scumpul meu părinte și fi liniștit.

Cu Valeriu ne-am cununat îndată după sosirea noastră și étă cu o păreche fericită mai mult în lume.

Liedertafel, cari au dat concursul lor la această serbare.

În genere piesa a mers esact și reprezentațiunea face onoare scenei noastre naționale. La sfârșitul piesei s'au intercalat câteva versuri de ocaziune scrise de dl Dumitru Olănescu cu talentul său obicinuit și duse de dl Nottara într'un mod demn de reputațiunea acestui valoros artist.

Etă versurile:

Bine-ai venit la noi mirésă!
Cu ochii dulci să 'nveselești
Palatului falnic de crăiasă,
Asupra-ne să răspândesci
Și bunătatea și iubirea,
De ale inimei comori,
Și anii rodnici curgători
Să-ți nemurască fericirea!
Bine-ai venit la noi mirésă!
De mult cu drag te așteptam,
Ca pe un răsărit de soare,
Pe fruntea Terei să aprinzi
Lumenele de sərbătore
Și cu belșug să răsădesci
În pepturile noastre vii
Speranța și mândriale
Cu mâna-ți blândă să le 'nvii!
Căci din hotar pân' la hotar
Înmănușiat de același dor
Cu graiu de bine-cuvântări
Voiosul vitejesc popor
Vă 'nchină cu viața lui
În dar și dragostea-i deplină
Și Vă urează, Miri Duiosi
De-pururi calea-Vă senină
Cu străluciri să o împodobescă
În preamărețul lor avânt
Isbânda, Gloria, Puterea,
Și tot mai spornică să crească
Cu faima sfințelor virtuți
Menirea Vostre pe pământ!
Bine-ați venit Mirésă! Mire!
De mâni regești călăuziți
Spre înalte țeluri de mărire!
De Pilda lor însuflețiți
Și bunătatea și iubirea
Asupra-ne să revărsați
Și mai adânci să ne brăzdați
Stărnind și înfrățirea!
Bine ați venit Mirésă! Mire!

Aceste versuri au fost duse în mijlocul unui tablou feeric, format de toate personajele, care luaseră parte la feeria lui Shakespeare. Priveliștea era impunătoare. La sfârșitul versurilor totă sala s'a sculat în picioare și a izbucnit în aclamări: „Să trăiească! Să trăiească!“

Acastă serbare va rămânea de sigur neștersă în mintea tuturor.

Noutăți.

Pretrecerea sodaliilor români din Sibiu s'a ținut Duminecă sara. S'au executat cântările și piesele anunțate în program, și trebuie să constatăm cu plăcere, că cu succes bun. Rolurile din cele două piese au fost bine jucate, cu deosebire a jucat bine dl Ioan Morar în rolul lui Pelelea și în a doua piesă în rolul lui Nae Totolean. Publicul, ca de obicei numeros, a recompensat pe diletanți și coriști cu dese aplause. După producțiunii a urmat dans până dimineața. În genere întruga producțiune a succes, deși programul a fost prea lung (s'a sfârșit la 11 și 1/2) și încă pentru piese ar fi de dorit, ca sodalii nostri în viitor, la asemenea ocaziuni să alégă piese mai bune, lăsând la o parte producțiunile „literare“ ale lui T. Alexi.

Cas de mörte. „Gazeta Bucovinei“ organul românilor bucovineni încadrată în ne-gru a adus trista veste despre trecerea din viață a directorului și în timpul din urmă și editorul ei Pompiliu Pipoși, în vârstă de abia 33 de ani, lăsând în jale o soție văduvită, trei copii și numeroase rudeni. Reposatul de 3 ani dila luptat cu zel neobosit și cu mare devotament pentru interesele românilor bucovineni. Acastă înaltă virtute i-a câștigat și simpatia tuturor claselor sociale române din Bucovina și chiar celor străine. În mormântarea s'a făcut în 9 l. c. la 2 ore cu mare solemnitate, funcționând archimandritul mitrofor Miron Calinescu asistat de mai mulți dignitari bisericesci. Pe lângă numeroșele rudeni din Ardeal au luat parte la înmormântare întruga nobilime română din

Cernăuți și provincie, reprezentanții tuturor societăților și reuniunilor românesce, precum și reprezentanții presei străine. În biserică și la mormânt s'au rostit mai multe cuvântări și vorbiri, în care i-au fost laudate meritele ce și le a câștigat. Fie-i țărina ușoră!

Cas de mörte. Din Avrig ni se comunică următoarele: Abia au trecut două luni de zile dela trecerea din viață a nenitetei soții, a dlui protopresbiter tractual Ioan Căndea și Dumneșeu a chemat la sine pe nestorul tractului, pe onoratul preot local Ioan Nicolae, socrul actualului protopresbiter.

Luni în 7 Februarie a avut loc înmormântarea, care a fost, pot dice, imposantă. La 10 ore preoții din loc și jur în număr de 8 au plecat la casa răposatului, și acolo au făcut serviciul îndatinat. De acolo a plecat cortegiul la biserică, însoțit de poporul avrigen în număr foarte numeros, preotul și capelanul evangelic din loc, corpul învățătoresc din loc, notar și alții, apoi mai mulți învățători din jur. În biserică On Domn preot Constantin Prie din Săcădate a ținut un frumos discurs funebral, arătând meritele răposatului atât pe terenul bisericesc, cât și pe terenul agricol. Cuvântarea acesta a stors lacrimi dela asistenți. Pe la 12 ore cortegiul în sunetele clopotelor dela ambe bisericile a pornit spre cimiterul comun. La cimiteriu s'a înălțat o rugăciune pentru sufletul răposatei protoerici Elena Căndea născ. Nicolae, fca răposatului preot Ioan Nicolae.

Preotul Ioan Nicolae s'a născut la anul 1819, s'a chirotonit întru preot la anul 1846 de fostul episcop al Aradului Gerasim Raș, prin urmare a servit în via domnului 47 ani. Eternă amintirea lui!

Necrolog. Valeriu Perșinariu, Dr. de med. după o scurtă suferință, împărțit fiind cu sf. Taine, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului astăzi în 30 Ianuarie (11 Februarie) 1893, la 1 oră p. m. în etate de 26 ani.

Despre această durerosă și ireparabilă pierdere adânci întristații părinți încunoscinteză pe toate rudeniile, pe toți amicii și cunoscuții decedatului.

Rămășițele pămâtesce ale scumpului decedat se vor ridica din casa parochială dela biserică din Brașov-vechiu, Luni în 1 Februarie a. c. la orele 3 p. m. și se vor așeza spre odichnă eternă în cimiteriul acelei biserici.

Brașov, 30 Ianuarie v. 1893.

Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

George Perșinariu paroch și Susana Perșinariu n. Scurtu, părinți. Aureliu Perșinariu, ingineriu sub. inspector de tracțiune, Corneliu Perșinariu, stud. phil. frați. Elena V. M. Lazăr, și Eugenia Dr. Saftu surori. Vasile M. Lazăr, inginer, Dr. Vasile Saftu ca cumnați.

Catastrofa cutremurului de pământ în Zante. Cutremururile de pământ din 7 și 8 l. c. n. au cauzat catastrofa teribilă în Zante. Numărul omenilor morți și răniți este enorm. Spitalul s'a dărîmat și a îngropat pe cei mai mulți bolnavi, ce se aflau în el. Păuă acum e cunoscut, că preste 300 de omeni au căzut jertfă catastrofei. În unele locuri s'a deschis pământul și a înghițit tot, ce s'a aflat pe el. Panica și miseria între locuitorii e mare și afară de aceste a mai erupt și tifusul din cauza fometei. Acest cutremur, după cum s'a constatat, e cea mai mare nenorocire, ce a venit asupra Greciei. Insula Zante, numită mai înainte grădina Greciei, a rămas numai o grămadă de ruine.

Ce este un miliard? Un miliard cântăresce: în argint 5,000,000 chilogramme, în aur 322,580 chilogramme; în bilete de 1000 franci, 1780 chilogramme; în bilete de 100 franci, 11,500 chilogramme. Pentru transportul unui miliard, dacă un om va duce 100 chile, trabuiesc: în bilete de 1000 fr. 18 omeni; în bilete de 100 fr. 115 omeni; în aur 3225 omeni; în argint 50,000 omeni. Un miliard în bilete de 1000 fr. ar forma 2000 volume, fiecare volum cu 500 de foi.

Trupul omului. Trupul omului are 150 oșe și 500 muschi, sângele unui om vîrstnic cântăresce 15 chilogramme, inima are un

diametru de 15 centimetri; bate de 70 de ori pe minut, de 4200 de ori pe oră și de 35,792,000 ori pe an. Tot sângele trece prin inimă în trei minute. Plămâni omului conțin cam 5 litre de aer; respirăm de 1200 ori pe oră, cheltuiind 300 litre de aer. Pelea are trei straturi, a căror grosime este între 3—6 milimetri, fie-care centimetru de piele are 12,000 pori. Lungimea întrégă a acestor pori este de 50 chilometri.

Contra rachiului. În comuna Kökönyösd lângă Sătmar 60 de plugari au hotărît ca un an de zile să nu mai bea rachi, să nu mîrgă în crăsmă și nici să nu țină acasă rachi. Exemplul acestor omeni voiesc să l urmeze și locuitorii din comunele Csedreg și Fertös Álomás.

Ucidere și sinucidere. Din Belovar se scrie: Locuitorul Simeon Tomici din Novi-Plavnici, care trăia dimpreună cu cei trei copii ai săi după lucrul mînilor, făcu în timpul din urmă cunoștiina unei femei, căreia îi promise, că o va lua de nevastă. Devenindu' necredincios, Tomici dădu copiilor rachi până amețiră cu totul, luă apoi o rudă de lemn și sdrobî capul femeii, sdrobî capul copiilor și după ce comise aceste fapte îngrozitoare și puise capăt vieții prin strangulare.

Invitare. Corul vocal rom. gr. or. din Săn-Miclăușul mare invită respectuos la Concertul urmat de dans ce l va arangia Sămbătă în 6/18 Februarie 1893 în sala „Vulturul negru“ în favoarea fondului coral cu următoarea

Programă:

1. Motto.
2. Kárrász, „Latina gintă“ quartet.
3. Vidu „Din ședătoare“ potpuriu popular quartet.
4. Popoviciu, „Sărmana frunză“ quartet.
5. Grozescu, „Moșu Martin“ poesie declam. de dl Ioan Funariu.
6. Porumbescu, „Doina doiniță“ quartet.
7. Musicescu, „Ileana“ secestet.
8. Porumbescu, „Luna suride“ romanță, quartet.
9. Murășian, „Trecui valea“ quartet.
10. În pauza dansului se va juca „Băntuța și Călușierul“.

Inceputul la 8 ore sara.

Prețul de persoană: locul I-iu 1 fl. II 70 cr., III 50 cr., IV (în picătoare) 30 cr. Suprasolvirile se primesc cu mulțămîntă și se vor publica.

Comitetul arangiatoriu.

Invitare la producțiunea literară împreună cu dans, ce se va arangia din partea inteligenței române din Sighișoara Joi în 4/16 Februarie a. c. în sala „Gewerbeverein“.

Programa:

1. a) „Serenadă“ cor de H. M.
- b) „Zorirea“ cor de C. A.
2. „Amor și patriotism“ poesie de P. D. declamată de P. Pintea.
3. „Sacrificiu“ de A. C. V. duet acopaniat de orchestră **
4. „Coroana cufundată“ cor de H. B.
5. „Rămas bun codrului“ cor. **
6. „Arvinte și Pelelea“ vodevil într'un act.

Inceputul la 7 ore sara. — Prețul de intrare: de familie 1 fl. 60 cr., de persoană 20 cr. pentru studenți 40 cr. ér ofertele și suprasolvirile se primesc cu mulțămîntă și se vor cuita publice.

NB. În paușă se va juca „Călușierul“ și alte jocuri naționale.

Comitetul arangiator.

Un respuns.

D-l Pázmány Dénes, deputat dietal, a adresat nu de mult țării „Le Matin“ din Paris o scrisore în cestiunea espulsării corespondentului țării „B. Hirlap“, care scrisese lucruri neadevurate despre afacerea Panama; în scrisoarea acesta dl Pázmány cu șovinismul său cunoscut afirmă că în Ungaria presa este absolut liberă. La acesta afirmare falsă vine compatriotul nostru, dl George Moroiu, și într'o scrisore publicată tot în „Le Matin“ arată starea adevărată a lucrului, pe care vrea să o ascundă

înaintea lumii dl Pázmány. Scrisoarea este următoarea:

Paris, 4 Februarie, 1893.

Domnului director al țării „Le Matin“.

Domnule! În scrisoarea dlui de Pazmandy, deputat în Budapesta, pe care o publicați în numărul de ađi al stimatului D-v. țiar, autorul afirmă ceva, ce nu coresponde cu realitatea. Dl de Pazmandy dice adecă, că „presa în Ungaria este absolut liberă“. Dacă naționalitățile nemagiare (croaiți, români, slovaci, etc.), cari formează marea majoritate în regatul Sftului Stefan ar ceti aceste rënduri ale dlui de Pazmandy, ele ar protesta de sigur în unanimitate contra unei asemenea afirmațiuni.

Da, presa în Ungaria este liberă, ba chiar prea liberă pentru magiari; pentru celelalte naționalități însă ea nu este de loc liberă.

În vreme ce jurnalele magiare pot insulta după plac naționalitățile nemagiare din regat, bieții publiciști ai acestor naționalități nu pot scăpa un cuvânt, care să nu placă guvernului unguresc, fără să fie condamnați la amende grele și întemnițari. Exemplu: nenumăratele procese politice ale țiarilor române, serbe, slovace etc., cari li s'au intentat succesiv de către guvernul din Budapesta, de când cu era „dualismului“ și cu deosebire de când Ungaria face parte din tripla alianță.

Probă recentă despre acesta este și procesul de acum o lună al publicistului slovac Svetozar Hurban Vajansky, care a fost condamnat la un an închisore și la o mare amendă.

Basat pe sentimentele D-v. de justiție și imparțialitate, vă rog, în interesul adevărului, să binevoiți a publica ceea ce precede, într'un număr al prețuitului D-Vostre țiar.

Primiți d-le director expresiunea sentimentelor mele devotate.

George Moroiu.

Bibliografic.

„Romänische Jahrbücher“ este continuarea revistei „Romänische Revue“ carea sub titlul de mai sus va apăre de acum încolo în Sibiu sub direcțiunea de mai nainte, având de editor pe cunoscutul scriitoriu Dr. W. Rudow. Nr. I anul al IX-lea are următorul cuprins:

Die Hochzeit des Prinzen Ferdinand von Romänien (mit dem Bildnisse des Prinzen) von K. Wilke. — Der Ehevertrag. — Die Nationalitätenpolitik der neuen ungarischen Regierung. — Die Romänen in Ungarn und der Antisemitismus. — Der Gesetzentwurf über die Umgestaltung der Volksschule in Romänien. — Die ethnographischen Werke über Romänien und die benachbarten Länder (nach Šaineanu). — Glückwunsch der Romänen zur Vermählung I. K. H. H. (mit dem Bildnisse der Prinzessin) von W. Rudow. — Am Grufsteine Stefans des Grossen von W. Schmidt. — Sinngedichte von A. C. Cuza und A. Densușianu — Meister Umsonst (nach de la Vrancea). — Rundschau: Die verwandtschaftlichen Beziehungen des romän. Thronfolgerpaars. — Pro domo. — Nationale Solidarität. — Die Massregelung der Nationalitätenpresse in Ungarn. — Litterarisches. Die Elementarunterricht in Romänien — Neue Bücher

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Despre plantele carnivore.

Prelegere publică de prof Mihai Pervu.

(Urmare.)

Dionaea muscipula.

De aici conchidem hotărît și sigur că glandulele Dionaei secrețieneză tot astfel de suc, ca stomacul animalelor, adecă: pepsin.

Este foarte caracteristic, că frunzele Dionaeilor nu sunt simțitoare față de ploie, deși unele frunze, după ce au prins de două-trei ori insecte, și perd sensibilitatea, erau altele se vestețesc pe veci. Această o dovadă că cei mai ageri cercetători, scrutați, ca Darwin, Dodel-Port, Sachs și chiar domnișoara Treat din New-Jersey.

Din aceste se vede, că absorbția și digestiunea Dionaei încâtva este împedată. Scăderea acesteia, pierderea frunzelor de timpuriu însă o înlocuiesc dezvoltarea repede ale altor frunze nouă.

Fiindcă Dionaea conține chlorophyll, s'ar putea susține ca cele mai multe plante, dară e sigur, că fără carne, insecte, nutrimenț animalic nu se poate dezvolta așa de tare.

Afară de fenomenele descrise până aci, se pot încă și altele observa în frunzele Dionaei, fenomene cu mult mai interesante decât: electrice, cari înainte de asta numai în muschii animalelor s'au observat. Fenomenele aceste le-a descoperit și studiat englezul Sanderson și în urmă germănilor Dr. Munk, profesor la universitatea din Berlin.

În muschii animalelor există un curent electric, care în timpul nelucrării, lenevii, stăgnerii muschilor, are o direcțiune, o cale anumită; era în încordare, sau dacă sunt iritați, direcțiunea curentilor electrice se schimbă și muschii se contrag.

Astfelu de curenti electrice se află și în vasele fibröse ale frunzelor Dionaei, cu aceea observare, că curentii au direcțiune contrară, decât curentul e cătră vârful frunzelor, era în vasele fibröse întors, cătră cotor.

Acăsta organizațiune e cauza, că frunzele vin în mișcare, dacă sunt iritate, și cu atăta e mai interesantă, fiindcă țesătura frunzei nu conține părți, cari ar semăna cu țesătura muschilor animalici.

II. Utricularia vulgaris.

Până acum am botanizat pe marginile lacurilor. Am făcut cunoștință cu înfiorătoarea Dionaea. Haidam prin pipirig, rogoz, șovar, trestii, se străbatem în mijlocul tărurilor noastre, se vedem o altă lume mai ademenitoare, ba poate mai înfiorătoare.

Pe undele slabe, abia legănate a lene de vânt, eta apa acoperită de un vel verde, ca mătasa. Acest vel, acești călți frumoși și verzi, sunt alge, lana brôscei. Mai adenc eta o altă plantă, ca fuiorul, Myriophyllum.

Lucrurile aceste nu ne interesază așa de tare, ca și cotorul acesta înflorit, ce plutesce pe valuri, cu flori galbene.

Planta aceea e Utricularia vulgaris. Trăește în lacurile Europei, mai cu semă îi priesce în bălțile patriei noastre.

Ca să o putem cunoște, să o descriem pe scurt.

Utricularia nu are rădăcini formale, numai prin un fir subțire stă în legătură cu nomolul lacului. Firul acesta se continuă până la suprafața apei, unde se respiră în rațe, pe care sunt crescute frunzele spintecate. Din mijlocul rațelor acestora, se continuă cotorul cam la 15—20 cmt. de înalt și produce flori, de forma viorelei, de color galbină. Fructul e o capsulă, nucșoră.

Planta nu e așa de simplă; ea are și șiretlicuri. Cea mai interesantă parte a ei sunt frunzele și ulciorele, beșicuțele crescute pe ele.

Frunzele sunt ca și a petrenjelului, ferestrate și la vârful ascuțite și așa de spintecate, încât apar, ca și când ar consta numai din vase fibröse. Când le privești plutind pe apă, și se par ca niște călți legați de o sfără, și respirăți în unde după voia întemplierii.

Incrângurarea, ramificarea lor e furcată, ca furca. În mijlocul fiecărei

ramificări, mai bine dezvoltată, se află câte o beșicuță, ca și o ulciură.

Fiecare ulciură e o verșe sodomitore pentru animalele mici de apă, aquatice, și chiar asta ne interesază mai mult.

Botanicii vechi susțineau, că prin ulciorele aceste inotă planta, dar nu este adevărat, căci dacă lipsim planta de ele și o aruncăm erași în apă, ea nu se cufundă. Ele împlinesc o altă slujbă, funcțiune fiziologică.

Diverse.

Advocații sêracilor. În Viena s'a înființat nu de mult o societate interesantă. Scopul acestei societăți este asemenea cu cel al policlinicelor, adică a da ajutor gratuit omienilor sêraci, dar nu ajutor medical ci ajutor iuridic, de apărător la judecătoria etc. Acăsta este de lipsă, căci căți omieni sêraci nu sunt, cari nu pot să câștige dreptul din lipsă de mijloce. Să spune, că deja mai mulți advocați vestiți din Viena au promis serviciul lor gratuit acestei societăți.

Diare în versuri. Până acum există două diare, cari apar în versuri. Unul, care e foarte popular iese în Atena, în editura lui George Souris. El e scris în versuri, chiar și anunțurile, și se dice, că versurile sunt minunate. Celalalt diar apare în Cansas sub numele „Wilison Journal“ și este editat de Miss Elisabeta Wilson, și care scrie în versuri toți articolii ei.

Loterie.

Sâmbătă, 11 Februaru, 1893.

Timișoara: 33 24 12 17 67
Viena: 44 2 36 85 15

Bursa de Viena și Pesta.

Di 13 Februaru 1893.

	Viena	B.-Pesta.
Renta de aur ung. 6%	115.15	115.20
Galbeni împărătesci	5.69	5.68
Napoleon-d'ori	9.62	9.60
Mărci 100 imp. germane	59.17 1/2	59.15
Londra 10 Livers sterlingi	120.90	120.90

Turnătoria de clopote și de metal

a lui

Antonie Novotny

se recomandă cu garanță pe mai mulți ani pentru construirea de clopote noue cu sunet harmonic și clar precum și pentru vârsarea clopotelor crepate (sărute) Montate cu culme (coronă) de fer făurit, întocmite de a undula ușor în orice direcțiune, îndată ce clopotul pe o parte s'a ros, prin care se încungură ere patul.

Cu deosebire recomand

clopotele cu patent găurite și premiate

inventate de mine, care au un ton mai lung, mai puternic și mai adenc, ca cele de sistemul vechiu; un astfelu de clopot în greutate de 300 kilogr. egalază pe unul de 400 klgr.

Recomand mai departe **saune din fer bătut clopote**, solide și frumoșe, **clopote pentru orologiu și tóce din metal**, precum tóte celelalte articole de alamă și metal aparținătoare de această categorie, cu **prețurile cele mai moderate**. Se construiesc clopote și pe lângă plătirea făcută în rate.

Clopote dela 300 klgr. în jos, precum și **stropitóre de mână și locomobile** se află totdeauna per magazin.

Pentru comande binevoitóre, care se efectuează solid și cu punctualitate, se recomandă [182] 7—12

Antonie Novotny.
Timișoara, Fabric.

Nr. 23

[20] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Vidacutul-român, cu filiile Vidacutul-unguresc, și Róua, protopresbiteratul Sighișorei, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“

Emolumentele împreunate cu acest post și statorite de comitetul parochial concernent la 27 Ianuariu 1892. sunt 401 fl. 38 cr.

Concurenții și pot lua informațiuni detaliate despre acăsta parochie la oficiul protopresbiteral și la cel parochial.

Reflectanții sunt poftiți a-și asterne petițiunile concursuali conform normelor în vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat.

Sighișoara, 12 Ianuariu, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Sighișorei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dimitriu Moldovan,
protopresbiter.

Societate mutuală
fără acționari.

Tot câștigul se distribuiesc
între asigurați.

The Mutual

societate de asigurare pe viață din New-York
cu fondul de franci 826 milioane
este cea mai mare instituțiune financiară din lume.

Asigură viața umană după tóte combinațiunile.

Spre informațiuni detaliate a se adresa cătră

Direcțiunea generală pentru Ungaria

Budapest, Bécsi utcza 5.

[14] 3—6

„ARDELEANA“ institut de credit și de economii, societate pe acții.

Convocare.

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii „Ardeleana“, societate pe acții, se invită în virtutea §-lui 18 al statutelor societății la a

VII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Orăștie la **16 Martiu 1893 st. n.** după amăzi la 2 ore, în sala cea mare din casa proprie (Piața mare Nr. 2).

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunii despre starea întreprinderii preste tot și despre rezultatul gestiunii anului din urmă în deosebi.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decisiunea asupra compturilor anuale.
4. Propunerea direcțiunii în obiectul lucrărilor preparative pentru reconstruirea casei institutului, situată în Piața-mare Nr. 2.
5. Propunerea direcțiunii, relativă la crearea unui fond de garanță, întru acoperirea perderilor, ce vor obveni preste an la operațiunile societății.
6. Propunerea direcțiunii, relativă la modificarea §§-lor 4. 6. 30. 39. 45. 46. 48. 50 și 51 din statutele societății, și înmulțirea capitalului social.
7. Decisiunea asupra împărțirii profitului curat, realizat în ultimul an de gestiune.
8. Ficsarea marcelor de prezență pentru anul viitor.
9. Alegerea a lor 3 membri în direcțiune, la locurile devenite în vacanță conform §§-lor 77 și 78 din statute.
10. Alegerea comitetului de supraveghiere, pe un nou period de 3 ani.
11. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 28 din statutele societății.
12. Esmiterea a lor doi acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 20, 21 și 22 din statutele societății doresc a participa la adunare în persoană ori prin plenipotenți, sunt poftiți a-și depune acțiile și eventualele documente de plenipotență la casa institutului cel mult până la 15 Martie st. n. la 12 ore antemeridiane.

Orăștie, la 27 Ianuariu, 1893 st. n.

[19] 1—1

Direcțiunea.

Sosirea și plecarea trenurilor dela Sibiu.

I. Trenurile sosesc la Sibiu.

Dela Copșa (Budapesta, Predeal):

- La 4 ore 26 minute, dimineta, tren de persoane.
- La 12 ore 50 minute, ziua, tren de persoane.
- La 9 ore 23 minute, sara, tren micst.

Dela Făgăraș:

- La 7 ore 28 minute, dimineta, tren micst.
- La 8 ore 30 minute, sara, tren micst.

II. Trenurile pleacă dela Sibiu.

La Copșa (Budapesta, Predeal):

- La 7 ore 44 minute, dimineta, tren micst.
- La 4 ore 49 minute, ziua, tren de persoane.
- La 10 ore 17 minute, sara, tren de persoane.

La Făgăraș:

- La 4 ore 36 minute, dimineta, tren micst.
- La 1 ora 40 minute, ziua, tren micst.